

Suvestinė redakcija nuo 2020-09-22 iki 2021-02-12

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [107-4025](#), i. k. 1042055ISAK00VA-128

**VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ
MINISTERIJOS VIRŠININKAS**

**Į S A K Y M A S
DĖL OPERATYVIŲ PATIKRINIMŲ ATLIKIMO, JŲ REZULTATŲ ĮFORMINIMO IR
TVIRTINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2004 m. birželio 23 d. Nr. VA-128
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymu (Žin., 2004, Nr. [63-2243](#)), Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 110 (Žin., 1997, Nr. [87-2212](#); 2004, Nr. 82-2966), 18. 11 punktu ir siekdama užtikrinti vienodą mokesčių mokėtojų operatyvių patikrinimų atlikimo, rezultatų įforminimo ir tvirtinimo tvarką:

1. T v i r t i n u pridedamas Operatyvių patikrinimų atlikimo, jų rezultatų įforminimo ir tvirtinimo taisyklės (toliau – Taisyklės).

2. Į s a k a u:

2.1. Valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnams, atliekantiems operatyvius patikrinimus, vadovautis patvirtintomis Taisyklėmis.

2.2. Atitinkamas sritis kuruojantiems Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko pavaduotojams ir apskričių valstybinių mokesčių inspekcijų viršininkams kontroliuoti šio įsakymo vykdymą.

VIRŠININKĖ

VIOLETA LATVIENĖ

PATVIRTINTA
Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
viršininko 2004 m. birželio 23 d.
įsakymu Nr. VA-128

OPERATYVIŲ PATIKRINIMŲ ATLIKIMO, JŲ REZULTATŲ ĮFORMINIMO IR TVIRTINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios Operatyvių patikrinimų atlikimo, jų rezultatų įforminimo ir tvirtinimo taisyklės (toliau – taisyklės) nustato operatyvių patikrinimų atlikimo, rezultatų įforminimo ir patvirtinimo procedūras.

2. Taisyklės parengtos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymu (toliau – MAĮ), Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksu (toliau – ANK), Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymu, Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymu, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymu ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-10](#), 2013-02-04, Žin., 2013, Nr. 15-766 (2013-02-09), i. k. 1132055ISAK000VA-10

Nr. [VA-72](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14612

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

3. Operatyvus patikrinimas atliekamas siekiant nustatyti, kaip mokesčių mokėtojai vykdo įstatymuose ir jų lydimouose teisės aktuose numatytas pareigas apskaitos, mokesčių deklaravimo, sumokėjimo, registravimosi mokesčių mokėtoju ir kitose srityse.

4. Operatyvius patikrinimus atlieka valstybinės mokesčių inspekcijos sistemos (toliau – VMI), kurią sudaro Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) ir apskričių valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – AVMI), valstybės tarnautojai (toliau – pareigūnas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

4-1. Tais atvejais, kai atliekamas Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybės mokesčių administracijos (kompetentingos institucijos) bendras operatyvus patikrinimas, taip pat kai vadovaudamasi atitinkamais teisės aktais dėl dalyvavimo patikrinime abi pusės susitaria, tai užsienio valstybės mokesčių administracijos (kompetentingos institucijos) pareigūnas turi teisę dalyvauti operatyviame patikrinime.

Užsienio valstybių mokesčių administracijos (kompetentingos institucijos) pareigūnai, dalyvaujantys operatyviame patikrinime, kartu su Lietuvos Respublikos mokesčių administratoriaus pareigūnais gali patekti į tas pačias tikrinamo mokesčių mokėtojo patalpas bei teritoriją ir susipažinti su tais pačiais dokumentais kaip ir Lietuvos Respublikos mokesčių administratoriaus pareigūnai.

Papildyta punktu:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, Žin., 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

II. OPERATYVAUS PATIKRINIMO PAVEDIMAS

5. Mokesčių mokėtojo operatyvius patikrinimus pareigūnai gali atlikti tik turėdami užpildytą ir VMI viršininko ar jo tam įgalioto asmens pasirašytą operatyvaus patikrinimo pavedimą (toliau – pavedimas).

5-1. Pavedimą tikrinti pasirašo tas AVMI viršininkas ar jo įgaliotas asmuo, kurio teritorijoje yra įregistruotas tikrintinas mokesčių mokėtojas, arba tas AVMI viršininkas ar jo įgaliotas asmuo, kurio pareigūnas atlieka patikrinimą.

Papildyta punktu:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, *Žin.*, 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

5-2. Pavedimą tikrinti pasirašo VMI prie FM viršininkas ar jo įgaliotas asmuo, jei operatyvų patikrinimą atlieka VMI prie FM pareigūnai arba VMI prie FM ir AVMI pareigūnai.

VMI prie FM viršininkas ar jo įgaliotas asmuo gali pasirašyti pavedimą tikrinti bet kurį mokesčių mokėtoją.

Papildyta punktu:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, *Žin.*, 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

5-3. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojo operatyviame patikrinime dalyvauja užsienio valstybių mokesčių administracijų (kompetentingų institucijų) pareigūnas, pavedimą pastarajam dalyvauti patikrinime pasirašo VMI prie FM arba AVMI viršininkas ar jo įgaliotas asmuo.

Papildyta punktu:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, *Žin.*, 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

6. Pavedimas turi būti išrašomas, prieš pradėdant tikrinti mokesčių mokėtoją. Išrašomas tik vienas pavedimo egzempliorius ir tikrinamam mokesčių mokėtojui jis nepaliekamasis. Tais atvejais, kai to paties mokesčių mokėtojo operatyvus patikrinimas turi būti atliekamas skirtingose veiklos vykdymo vietose tuo pačiu metu, daromos pavedimo kopijos. Pavedimo kopijų daroma tiek, kiek yra veiklos vykdymo vietų, kuriose turi būti atliekamas operatyvus patikrinimas. Išrašius pavedimą, mokesčių administratorius turi informuoti mokesčių mokėtoją apie numatomą atlikti operatyvų patikrinimą ne vėliau kaip prieš 5 kalendorines dienas iki patikrinimo pradžios.

Mokesčių mokėtojas apie operatyvų patikrinimą iš anksto neinformuojamas, kai:

6.1. numatoma atlikti kontrolinius prekių (paslaugų) pirkimus;

6.2. yra rizika, kad mokesčių mokėtojas paslėps ar sunaikins operatyviam patikrinimui atlikti reikiamus dokumentus, arba atsiras kitų aplinkybių, dėl kurių operatyvus patikrinimas taptų neįmanomas arba jo atlikimas ypač pasunkėtų;

6.3. turima informacijos apie daromus teisės aktų pažeidimus;

6.4. pavedimas išrašomas tam tikrai teritorijai ir konkretus mokesčių mokėtojas iš anksto nėra žinomas;

6.5. operatyvus patikrinimas yra susijęs su mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimu.

Mokesčių mokėtojo prašymu (sutikimu) operatyvus patikrinimas gali būti pradėdamas ir anksčiau. Mokesčių mokėtojo prašymas (sutikimas) gali būti išreikštas raštu, elektroninio ryšio priemonėmis arba apie tai pažymint pavedime.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-107](#), 2016-08-09, paskelbta TAR 2016-08-09, i. k. 2016-21828

6¹. Apie numatomą atlikti operatyvų patikrinimą mokesčių mokėtojas informuojamas laisvos formos raštu. Raštas išsiunčiamas paštu ar telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Jame nurodoma data ir laikas, kada mokesčių mokėtojas turi atvykti pas mokesčių administratorių ar būti savo patalpose, numatomas tikrinimo dalykas, reikalingų pateikti dokumentų (registrų) ar kitų duomenų sąrašas bei laikotarpis, už kurį jie turi būti pateikti. Taip pat rašte gali būti nurodoma ir kita mokesčių mokėtojui aktuali informacija.

Papildyta punktu:

Nr. [VA-10](#), 2013-02-04, *Žin.*, 2013, Nr. 15-766 (2013-02-09), i. k. 1132055ISAK000VA-10

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

7. Pavedimas privalo būti pateiktas mokesčių mokėtojui susipažinti pasirašytinai arba telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Tais atvejais, kai pagal šių taisyklių 6 punktą daromos pavedimo kopijos, su pavedimo kopijomis mokesčių mokėtojo vadovo supažindinti nebūtina, jei jis buvo supažindintas su pavedimo originalu. Mokesčių mokėtojui paprašius, jam leidžiama pasidaryti pavedimo kopiją. Tais atvejais, kai tikrinama kitoje teritorijoje įregistruoto mokesčių mokėtojo

veiklos vykdymo vieta, kuri nesutampa su buveinės vieta, arba kai tikrinamas kitoje teritorijoje nei mokesčių administratoriaus buveinė įregistruotas mokesčių mokėtojas ir nėra galimybės su pavedimu mokesčių mokėtojo supažindinti pasirašytinai, su pavedimu jis turi būti supažindintas, pavedimo kopiją išsiunčiant registruotu laišku arba telekomunikacijų galiniais įrenginiais.

Jei patikrinimo metu dalyvauja tik mokesčių mokėtojo darbuotojas arba įtariama, kad vykdoma neteisėta veika, tai su pavedimu tikrinti supažindinamas darbuotojas, o mokesčių mokėtojas su pavedimu tikrinti supažindinamas vėliau, iki operatyvaus patikrinimo pabaigos. Tokiu atveju šių taisyklių nuostatos taikomos taip pat, kaip ir dalyvaujant mokesčių mokėtojui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, Žin., 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

Nr. [VA-107](#), 2016-08-09, paskelbta TAR 2016-08-09, i. k. 2016-21828

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

8. Neteko galios nuo 2011-12-25

Punkto naikinimas:

Nr. [VA-133](#), 2011-12-15, Žin. 2011, Nr. 159-7552 (2011-12-24), i. k. 1112055ISAK00VA-133

9. Neteko galios nuo 2011-12-25

Punkto naikinimas:

Nr. [VA-133](#), 2011-12-15, Žin. 2011, Nr. 159-7552 (2011-12-24), i. k. 1112055ISAK00VA-133

9¹. Tais atvejais, kai atliekamas bendras patikrinimas su kita kontroliuojančia institucija ir patikrinime dalyvauja kitos institucijos pareigūnas, operatyvų patikrinimą atlikti gali būti skirtas vienas pareigūnas. Tais atvejais, kai atliekamas operatyvus patikrinimas dėl priešpriešinės informacijos surinkimo arba operatyvus patikrinimas atliekamas tik VMI patalpose, dėl skiriamų pareigūnų skaičiaus sprendimą priima už operatyvios kontrolės organizavimą atsakingas valstybės tarnautojas. Visais kitais atvejais atlikti operatyvų patikrinimą turi būti skiriamas daugiau nei vienas pareigūnas.

Kai pareigūnas pakeičiamas kitu (kai papildomas ir / ar priimamas sprendimas pratęsti operatyvų patikrinimą), turi būti užpildomas Operatyvaus patikrinimo pavedimo priedas (toliau – pavedimo priedas) ir su juo turi būti supažindinamas mokesčių mokėtojas vienu iš Taisyklių 7 punkte nurodytu būdu.

Papildyta punktu:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, Žin., 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-10](#), 2013-02-04, Žin., 2013, Nr. 15-766 (2013-02-09), i. k. 1132055ISAK000VA-10

Nr. [VA-107](#), 2016-08-09, paskelbta TAR 2016-08-09, i. k. 2016-21828

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

Nr. [VA-65](#), 2020-09-21, paskelbta TAR 2020-09-21, i. k. 2020-19560

10. Operatyvų patikrinimą atliekančio administracijos padalinio vadovas ar kitas atsakingas asmuo su operatyvų patikrinimą atliksiančiais pareigūnais turi aptarti patikrinimo tikslus, eigą, tikrintinas mokesčių mokėtojo ūkinės, finansinės, komercinės veiklos sritis, kitas operatyvaus patikrinimo atlikimo aplinkybes. Operatyviam patikrinimui privalo vadovauti pirmas pavedime įrašytas pareigūnas. Jis su kitais pavedime įrašytais pareigūnais suderina operatyvaus patikrinimo eigą, paskirsto darbus ir atsako už operatyvaus patikrinimo atlikimo kokybę.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-10](#), 2013-02-04, Žin., 2013, Nr. 15-766 (2013-02-09), i. k. 1132055ISAK000VA-10

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

10¹. Nepažeidžiant MAĮ 119 straipsnyje nustatytų apribojimų, operatyvus patikrinimas gali būti pratęsiamas tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas nevykdo ar iš dalies vykdo privalomus vykdyti mokesčių administratoriaus nurodymus, ar yra kitų objektyvių priežasčių, dėl kurių nėra galimybės operatyvų patikrinimą baigti per nustatytą terminą. Mokesčių mokėtojas per 5 darbo dienas turi būti supažindinamas su operatyvaus patikrinimo pratęsimu vienu iš Taisyklių 7 punkte nurodytu būdu.

Papildyta punktu:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, Žin., 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

10-2. Jei vienu pavedimu tikrinami keli mokesčių mokėtojai ir reikia pratęsti kelių mokesčių mokėtojų operatyvų patikrinimą, ar tikrinant kelis mokesčių mokėtojus, iškyla būtinybė pakeisti/papildyti operatyvų patikrinimą atliekančius pareigūnus, turi būti pildomi atskiri pavedimo priedai dėl kiekvieno konkretaus tikrinamo mokesčių mokėtojo.

Papildyta punktu:

Nr. [VA-10](#), 2013-02-04, Žin., 2013, Nr. 15-766 (2013-02-09), i. k. 1132055ISAK000VA-10

III. OPERATYVIŲ PATIKRINIMŲ ATLIKIMO PROCEDŪROS

11. Pareigūnai faktinio operatyvaus patikrinimo pradžioje turi prisistatyti mokesčių mokėtojui, parodyti tarnybinius pažymėjimus, supažindinti jį su pavedimu.

12. Operatyvūs patikrinimai atliekami dalyvaujant mokesčių mokėtojui arba jo atstovui (savininkui, vadovui, darbuotojui).

13. Pareigūnui pareikalavus mokesčių mokėtojas turi pateikti licenciją, kasos aparato techninį pasą, kasos žurnalą, asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ir kitus prašomus dokumentus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-10](#), 2013-02-04, Žin., 2013, Nr. 15-766 (2013-02-09), i. k. 1132055ISAK000VA-10

14. Pareigūnui pareikalavus operatyviame patikrinime dalyvaujančių mokesčių mokėtojo atstovų tapatybei nustatyti, turi būti pateikti asmens tapatybę patvirtinantys dokumentai.

15. Prieš pradėdami faktinį operatyvų patikrinimą, nepateikę mokesčių mokėtojui pavedimo tikrinti, pareigūnai gali atlikti kontrolinį prekių (paslaugų) pirkimą, o jeigu įtariama, kad mokesčių mokėtojas pažeidžia kasos aparatų naudojimo taisykles, vykdo neregistruotą ūkinę komercinę veiklą, neapskaito už tiekiamas prekes (teikiamas paslaugas) gautų pajamų ar vykdo kitokią neteisėtą veiklą, nepažeidžiant įstatymų garantuojamo asmens privataus gyvenimo neliečiamumo, gali fotografuoti, daryti garso ir vaizdo įrašus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, Žin., 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

16. Vadovaudamasis MAĮ 33 straipsnio nuostatomis pareigūnas operatyvaus patikrinimo metu turi teisę:

16.1. gauti iš asmenų, tarp jų iš kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigų funkcijoms atlikti reikiamus duomenis ir dokumentų nuorašus, kompiuterinių laikmenų duomenis (kopijas) apie to arba kito asmens turimą pajamas, išlaidas ir veiklą, naudotis savo ir kitų juridinių asmenų valdomų ar tvarkomų registru, duomenų bazių informacija;

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-10](#), 2013-02-04, Žin., 2013, Nr. 15-766 (2013-02-09), i. k. 1132055ISAK000VA-10

16.2. Individualiu pareigūno spaudu ir (ar) plombomis užplombuoti ir (ar) užantspauduoti mokėtojo dokumentų, vertybinių popierių, pinigų ir materialinių vertybių saugojimo vietas, patalpas, įrengimus ar jų dalis, uždaryti atitinkamą teritoriją ar jos dalis. Taip pat pareigūnas gali paimti mokesčių mokėtojui priklausančius daiktus, produkcijos (prekių) mėginius ir pavyzdžius, daryti žymas ant mokesčių mokėtojo dokumentų, kad būtų išvengta jų klastojimo.

Daiktų, prekių ar produkcijos mėginių ir pavyzdžių paėmimas turi būti įforminamas, vadovaujantis ANK arba VMI prie FM nustatyta tvarka;

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-72](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14612

16.3. Pareikalauti iš kitų kompetentingų institucijų atlikti kontrolinius matavimus, kompiuterinių programų ir jų duomenų patikrinimus, materialinių vertybių inventorizacijas ir kitus faktinius tikrinimus arba tokius tikrinimus atlikti pats. Atlikdamas inventorizaciją pareigūnas turi vadovautis Inventorizacijos tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 (Žin., 1999, Nr. [50-1622](#));

16.4. Be išankstinio įspėjimo mokesčių mokėtojo darbo valandomis nekliudomai įeiti į mokesčių mokėtojo patalpas, teritorijas (tarp jų nuomojamas ar naudojamas panaudos teisinių santykių pagrindu), taip pat į mokėtojo privačias patalpas ir teritoriją, jei jose vykdoma veikla (toliau – patalpos). Į fizinio asmens gyvenamąsias patalpas mokesčių administratoriaus pareigūnas turi teisę patekti tik fiziniam asmeniui sutikus, jei įstatymai nenustato kitaip. Mokesčių mokėtojo sutikimas mokesčių administratoriui patekti į fizinio asmens gyvenamąsias patalpas užfiksuojamas operatyvaus patikrinimo metu surašomoje faktų fiksavimo pažymoje arba kitame dokumente.

Operatyvaus patikrinimo metu pareigūnas turi teisę į minėtas mokesčių mokėtojo patalpas įeiti ir ne darbo valandomis, jei yra pagrįstų įtarimų, kad daromi teisės pažeidimai;

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

16.5. stabdyti transporto priemonės, jas tikrinti; sulaikyti ir tikrinti prekes bei jų dokumentus. Įtarus esant neteisėtam prekių gabenimui per Lietuvos Respublikos valstybės sieną arba kitus rizikos požymius, pareigūnas turi vadovautis Gabenamų prekių operatyvaus tikrinimo taisyklėmis, patvirtintomis VMI prie FM viršininko ir Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2004 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. VA-89/1B-482;

16.6. Duoti mokesčių mokėtojui, taip pat kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims (kai tai susiję su mokesčių administratoriaus teisių mokesčių mokėtojo atžvilgiu įgyvendinimu) privalomus vykdyti nurodymus, pagal kompetenciją surašyti administracinių nusižengimų protokolus ir atlikti kitus veiksmus, numatytus ANK;

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-72](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14612

16.7. Pareigūnas operatyvaus patikrinimo metu turi teisę atlikti ir kitus, MAĮ 33 straipsnyje numatytus, veiksmus.

17. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas nevykdo teisėtų pareigūno nurodymų, kai operatyvaus patikrinimo metu iškyla būtinybė atlikti tam tikrus veiksmus, kurių pareigūnas pagal galiojančius įstatymus neturi teisės atlikti (krata, asmens apžiūra ir pan.), taip pat jeigu įtariama, kad gali būti išvežamos ar naikinamos prekės, dokumentai ar kiti įtariamoms neteisėtoms veikloms įrodymai, ir kitais atvejais, kai pareigūnui trukdoma tinkamai įgyvendinti teises ir atlikti jam pavestas funkcijas, pareigūnas turi teisę kreiptis į atitinkamas teisės saugos ar kitas kontroliuojančias įstaigas ar institucijas su prašymu padėti jam įgyvendinti savo teises ar tinkamai atlikti funkcijas.

18. *Neteko galios nuo 2013-02-10*

Punkto naikinimas:

Nr. [VA-10](#), 2013-02-04, Žin. 2013, Nr. 15-766 (2013-02-09), i. k. 1132055ISAK000VA-10

19. Operatyvius patikrinimus poilsio, švenčių dienomis ar ne darbo valandomis gali atlikti VMI prie FM ar AVMI viršininko įsakymu paskirti pareigūnai, turintys VMI prie FM ar AVMI viršininko ar jo tam įgalioto asmens pasirašytą pavedimą.

IV. OPERATYVAUS PATIKRINIMO REZULTATŲ ĮFORMINIMAS IR TVIRTINIMAS

20. Operatyvaus patikrinimo rezultatai įforminami:

20.1. operatyvaus patikrinimo pažyma,

20.2. priešpriešinės informacijos surinkimo pažyma,

20.3. *Neteko galios nuo 2008-08-10*

Punkto naikinimas:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, Žin. 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

20.4. Neteko galios nuo 2008-08-10

Punkto naikinimas:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, Žin. 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

20.5. Neteko galios nuo 2008-08-10

Punkto naikinimas:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, Žin. 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

21. Operatyvaus patikrinimo pažyma surašoma visais atvejais, atliekant operatyvų patikrinimą, išskyrus, kai atliekamas priešpriešinės informacijos surinkimas. Surašant operatyvaus patikrinimo pažymą, joje būtina išsamiai nurodyti operatyvaus patikrinimo metu atliktus veiksmus, užfiksuoti nustatytus faktus, gautus duomenis ir/ar kitą surinktą informaciją, susijusią su mokesčių mokėtojo veikla, bei kitą informaciją, numatytą Operatyvaus patikrinimo pavedimo ir operatyvių patikrinimų rezultatų įforminimo dokumentų formų užpildymo taisyklėse, patvirtintose Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. VA-71 (Žin., 2009, Nr. [5-135](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, Žin., 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

Nr. [VA-10](#), 2013-02-04, Žin., 2013, Nr. 15-766 (2013-02-09), i. k. 1132055ISAK000VA-10

22. Priešpriešinės informacijos surinkimo pažyma įforminami operatyvaus patikrinimo, kuris buvo atliktas siekiant surinkti priešpriešinę informaciją, t. y. norint įsitikinti, ar tikrinamasis mokesčių mokėtojas sudarė sandorį su kitu mokesčių mokėtoju, arba jei tikrinant paaiškėjo, kad tam tikras apmokestinimo klausimas negali būti išspręstas negavus informacijos apie kitą mokesčių mokėtoją, su tikrinamuoju susijusį ūkiniais finansiniais ryšiais.

23. Operatyvaus patikrinimo metu atlikti veiksmai, nustatyti faktai bei rezultatai įforminami atskiru dokumentu, kurio formą ir užpildymo tvarką nustato VMI prie FM (pvz., kasos operacijų atlikimo vietoje rastų grynųjų pinigų suskaičiavimo aktas, įstatymo pažeidimo protokolas ir kt.). Administracinio nusižengimo (toliau – AN) protokolas surašomas, kai operatyvaus patikrinimo metu nustatomas įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimas, už kurį pažeidimą padariusiam fiziniam asmeniui numatyta administracinė atsakomybė ir kurį nustačius ANK suteikta teisė VMI pareigūnui surašyti AN protokolą. Surašant AN protokolą, turi būti įvertinami ANK 610 straipsnyje nustatyti administracinio nurodymo surašymo pagrindai bei laikomasi ANK 609 straipsnyje nustatytų AN protokolo turinio reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, Žin., 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

Nr. [VA-133](#), 2011-12-15, Žin., 2011, Nr. 159-7552 (2011-12-24), i. k. 1112055ISAK000VA-133

Nr. [VA-72](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14612

24. Jeigu pagal ANK teisė nagrinėti AN bylą suteikta VMI, tai apie bylos nagrinėjimo datą ir laiką pažeidėjas gali būti informuotas AN protokolo surašymo metu, o apie tai pažymima AN protokole.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-72](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14612

25. Jeigu administracinė atsakomybėn traukiamas asmuo patikrinime nedalyvauja, pareigūnas turi surašyti operatyvaus patikrinimo pažymą ir mokesčių mokėtojo atstovui palikti mokesčių administratoriaus nurodymą asmeniui per nustatytą terminą atvykti į VMI dėl AN protokolo surašymo. Administracinė atsakomybėn traukiamam asmeniui neatvykus, MAĮ 164 straipsnio nustatyto būdu, turi būti įteikiamas pakartotinis nurodymas. Jeigu administracinė atsakomybėn traukiamas asmuo atsisako nurodymą priimti ir / ar neatvyksta į VMI, pareigūnas gali kreiptis į vietos policiją, kuri, vadovaudamasi ANK 596 straipsniu, administracinė atsakomybėn traukiamą asmenį gali pristatyti į VMI AN protokolui surašyti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-72](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14612

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

26. Įstatymo pažeidimo protokolas surašomas, kai operatyvaus patikrinimo metu nustatomi Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo, Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymo ir Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo pažeidimai. Surašytas įstatymo pažeidimo protokolas turi atitikti ANK 609 straipsnyje protokolo turiniui nustatytus reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-72](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14612

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

27. *Neteko galios nuo 2008-08-10*

Punkto naikinimas:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, Žin. 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

28. Operatyvaus patikrinimo rezultatus, įformintus atitinkamu dokumentu (operatyvaus patikrinimo pažyma ar priešpriešinės informacijos surinkimo pažyma), savo parašais turi patvirtinti tam įgalioti operatyvų patikrinimą atlikę pareigūnai. Tais atvejais, kai operatyvų patikrinimą atlieka keli pareigūnai, operatyvaus patikrinimo rezultatus surašo pirmas pavedime nurodytas pareigūnas, o juos tvirtina visi operatyvaus patikrinimo pavedime nurodyti pareigūnai, išskyrus atvejus, kai operatyvų patikrinimą atlieka pareigūnai iš skirtingų apskričių valstybinių mokesčių inspekcijų ar iš VMI prie FM ir apskričių valstybinių mokesčių inspekcijų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, Žin., 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

29. *Neteko galios nuo 2018-06-07.*

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-10](#), 2013-02-04, Žin., 2013, Nr. 15-766 (2013-02-09), i. k. 1132055ISAK000VA-10

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

30. Taisyklių 31 punkte nurodytais atvejais, kai bylos turi būti nagrinėjamos ir ekonominės sankcijos skiriamos priimant nutarimus, visa medžiaga turi būti perduota atitinkamam VMI skyriui nutarimo projektui parengti.

V. NUTARIMŲ BYLOSE PRIĖMIMAS

31. Bylos nagrinėjamos ir ekonominės sankcijos skiriamos priimant nutarimus dėl operatyvaus patikrinimo rezultatų, kurie įforminti:

31.1. AN protokolu, kai pagal ANK teisė nagrinėti AN bylą suteikta VMI,

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-72](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14612

31.2. įstatymo pažeidimo protokolu, kai už VMI pareigūnų nustatytus Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo, Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymo ir Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo pažeidimus teisė taikyti ekonomines sankcijas suteikta VMI.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

32. AN byla nagrinėjama ir nutarimas AN byloje (toliau – nutarimas) įforminamas, laikantis ANK nustatytų reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-72](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14612

33. Asmuo, nesutinkantis su priimtu nutarimu AN byloje, turi teisę nutarimą skųsti ANK nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, Žin., 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

Nr. [VA-72](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14612

34. Byla dėl Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės, Lietuvos Respublikos tabako kontrolės ir Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymų pažeidimų nagrinėjama ir nutarimas įforminamas, laikantis minėtuose įstatymuose nustatytų reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

35. Mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su nutarimu dėl ekonominių sankcijų taikymo turi teisę nutarimą skųsti Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės, Lietuvos Respublikos tabako kontrolės ir Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymuose nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

VI. OPERATYVAUS PATIKRINIMO MEDŽIAGOS PERDAVIMAS

36. Jeigu operatyvaus patikrinimo metu buvo surašytas AN protokolas, tačiau pagal ANK VMI nesuteikta teisė nagrinėti AN bylos ir dėl AN nebuvo surašytas administracinis nurodymas, AN protokolas (kopija paliekama VMI) su lydraščiu ne vėliau kaip per tris dienas nuo jo surašymo dienos turi būti išsiųstas institucijai, įgaliojami nagrinėti AN bylą.

Jei dėl AN buvo surašytas administracinis nurodymas ir administracinė atsakomybė traukiamas asmuo jo neįvykdė per ANK 610 straipsnyje nurodytą terminą, AN protokolas (kopija paliekama VMI) su lydraščiu ne vėliau kaip per keturias darbo dienas nuo ANK 610 straipsnyje nurodyto termino pabaigos turi būti išsiųstas institucijai, įgaliojami nagrinėti AN bylą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-133](#), 2011-12-15, Žin., 2011, Nr. 159-7552 (2011-12-24), i. k. 1112055ISAK000VA-133

Nr. [VA-72](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14612

37. Jeigu ANK VMI nesuteikta teisė nei surašyti AN protokolo, nei nagrinėti bylos, tai surašyta operatyvaus patikrinimo pažyma su operatyvaus patikrinimo metu surinkta patikrinimo medžiaga (kopijos paliekamos VMI) ir lydraščiu ne vėliau kaip per tris dienas nuo jų surašymo dienos turi būti išsiųsti institucijai, įgaliojami surašyti AN protokolą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-72](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14612

38. Jeigu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo, Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymo ir Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo nuostatomis, VMI nesuteikta teisė nagrinėti bylos ir skirti ekonominių sankcijų, tai surašytas įstatymo pažeidimo protokolas kartu su surinkta patikrinimo medžiaga (kopijos paliekamos VMI) ir lydraščiu ne vėliau kaip per tris dienas nuo jų surašymo su lydraščiu turi būti išsiųsti institucijai, įgaliojami nagrinėti bylas ir skirti ekonomines sankcijas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39. Operatyvių patikrinimų medžiaga ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų po patikrinimo pabaigos turi būti perduodama mokesčių mokėtojų bylas tvarkančiam administracijos padaliniiui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, Žin., 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

40. Operatyvių patikrinimų medžiaga turi būti saugoma Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

41. *Neteko galios nuo 2008-08-10*

Punkto naikinimas:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, *Žin.* 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

42. *Neteko galios nuo 2008-08-10*

Punkto naikinimas:

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, *Žin.* 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

Pakeitimai:

1.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-41](#), 2008-08-05, *Žin.*, 2008, Nr. 91-3661 (2008-08-09), i. k. 1082055ISAK000VA-41

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. birželio 23 d. įsakymo Nr. VA-128 "Dėl Operatyvių patikrinimų atlikimo, jų rezultatų įforminimo ir tvirtinimo taisyklių" pakeitimo

2.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-133](#), 2011-12-15, *Žin.*, 2011, Nr. 159-7552 (2011-12-24), i. k. 1112055ISAK000VA-133

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. birželio 23 d. įsakymo Nr. VA-128 "Dėl Operatyvių patikrinimų atlikimo, jų rezultatų įforminimo ir tvirtinimo taisyklių" pakeitimo

3.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-10](#), 2013-02-04, *Žin.*, 2013, Nr. 15-766 (2013-02-09), i. k. 1132055ISAK000VA-10

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. birželio 23 d. įsakymo Nr. VA-128 "Dėl Operatyvių patikrinimų atlikimo, jų rezultatų įforminimo ir tvirtinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

4.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-72](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14612

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. birželio 23 d. įsakymo Nr. VA-128 „Dėl Operatyvių patikrinimų atlikimo, jų rezultatų įforminimo ir tvirtinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-107](#), 2016-08-09, paskelbta TAR 2016-08-09, i. k. 2016-21828

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. birželio 23 d. įsakymo Nr. VA-128 „Dėl Operatyvių patikrinimų atlikimo, jų rezultatų įforminimo ir tvirtinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-44](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09377

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. birželio 23 d. įsakymo Nr. VA-128 „Dėl Operatyvių patikrinimų atlikimo, jų rezultatų įforminimo ir tvirtinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-65](#), 2020-09-21, paskelbta TAR 2020-09-21, i. k. 2020-19560

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. birželio 23 d. įsakymo Nr. VA-128 „Dėl Operatyvių patikrinimų atlikimo, jų rezultatų įforminimo ir tvirtinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

